

21994A1223(05)

1994.12.23.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

L 336/40

MEGÁLLAPODÁS AZ EGÉSZSÉGÜGYI ÉS NÖVÉNY-EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZKEDÉSEK ALKALMAZÁSÁRÓL

A TAGOK,

újólaj megerősítve, hogy egyetlen tag sem gátolható abban, hogy az emberi, állati vagy növényi élet vagy egészség védelméhez szükséges intézkedéseket hozzon és érvényesítsen, azzal a kikötéssel, hogy ezen intézkedéseket nem alkalmazhatja oly módon, hogy az az azonos feltételekkel rendelkező tagok közötti önkényes vagy indokolatlan hátrányos megkülönböztetésnek vagy a nemzetközi kereskedelem leplezett korlátozásának eszközét képezze;

azzal az óhajjal, hogy javítsák az emberi egészséget, az állategészséget és a növény-egészségügyi helyzetet az összes tagnál;

megállapítva, hogy az egészségügyi és növény-egészségügyi intézkedéseket gyakran bilaterális megállapodások vagy jegyzőkönyvek alapján alkalmazzák;

azzal az óhajjal, hogy létrehozzák az egészségügyi és növény-egészségügyi intézkedések meghozatalát, továbbfejlesztését és érvényesítését célzó szabályok és szabályozás mulatilaterális kereteit abból a célból, hogy azoknak a kereskedelemre gyakorolt negatív hatásait minimalizálják;

felismerve azt a jelentős hozzájárulást, amit nemzetközi szabványok, iránymutatások és ajánlások ebben a vonatkozásban tesznek;

azzal az óhajjal, hogy elősegítsék a tagok között a harmonizált egészségügyi és növény-egészségügyi intézkedések használatát az illetékes nemzetközi szervezetek, beleértve a Codex Alimentarius Bizottság, a Járványos Állatbetegségek Nemzetközi Irodája és a Nemzetközi Növényvédelmi Egyezmény keretében működő illetékes nemzetközi és regionális szervezetek által kidolgozott nemzetközi szabványok, iránymutatások és ajánlások alapján, anélkül, hogy a tagtól megkövetelnék, hogy megváltoztassák az emberi, állati vagy növényi élet vagy egészség védelmének általuk alkalmazott megfelelő szintjét;

felismerve, hogy az importáló tagok egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedéseinek való megfelelés, és ennél fogva a piacrajutás és az egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedések saját területükön történő kialakítása és alkalmazása során a fejlődő ország tagok különleges nehézségekkel kerülhetnek szembe, és azon óhajuktól vezérelve, hogy segítsék őket e vonatkozású törekvéseikben;

azzal az óhajjal, hogy ezért kidolgozzák a szabályokat az 1994. évi GATT azon rendelkezéseinek alkalmazására, amelyek az

egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedések alkalmazásához kapcsolódnak, különös tekintettel a XX. b) cikk rendelkezéseire (1),

A KÖVETKEZŐKBEN ÁLLAPODUNK MEG:

1. cikk

Általános rendelkezések

(1) E Megállapodás az összes olyan egészségügyi és növény-egészségügyi intézkedésre vonatkozik, mely közvetve vagy közvetlenül hatással lehet a nemzetközi kereskedelemre. Az ilyen intézkedéseket e Megállapodás rendelkezéseivel összhangban kell kidolgozni és alkalmazni.

(2) E Megállapodás céljaira az A. mellékletben megadott meghatározásokat kell alkalmazni.

(3) A mellékletek e Megállapodás szerves részét képezik.

(4) E Megállapodásban semmi sem érinti a tagok azon jogait, amelyekkel a kereskedelem technikai akadályairól szóló megállapodás alapján rendelkeznek olyan intézkedések tekintetében, amelyek e Megállapodás hatálya alá nem esnek.

2. cikk

Alapvető jogok és kötelezettségek

(1) A tagoknak joguk van olyan egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedéseket hozni, amelyek az emberi, állati vagy növényi élet vagy egészség védelméhez szükségesek, feltéve, hogy az ilyen intézkedések jelen Megállapodás rendelkezéseivel nem ellentétesek.

(2) A tagok biztosítják, hogy bármely egészségügyi és növény-egészségügyi intézkedés csak az emberi, állati vagy növényi élet vagy egészség védelméhez szükséges mértékben kerül alkalmazásra, hogy ezek tudományos elveken alapuljanak, és hogy ezek nem tarthatók fenn elégséges tudományos bizonyíték nélkül, eltekintve az 5. cikk (7) bekezdése szerinti kivételtől.

(3) A tagok biztosítják, hogy azonos vagy hasonló feltételek fennállása esetén az egészségügyi és növény-egészségügyi intézkedések

(1) Ezen Egyezményben a XX. cikk b) pontjára történő hivatkozás ezen cikk címsorára is vonatkozik.

sek önkényes és indokolatlanul hátrányos megkülönböztetést nem idéznek elő a tagok, illetve saját területük és más tagok között. Az egészségügyi és növény-egészségügyi intézkedéseket nem lehet alkalmazni oly módon, hogy az a nemzetközi kereskedelem leplezett korlátozását képezze.

(4) Azon egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedéseket, amelyek e Megállapodás vonatkozó rendelkezéseivel összhangban vannak, összhangban levőnek kell feltételezni a tagok azon kötelezettségeivel, amelyek az 1994. évi GATT-nak az egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedésekkel kapcsolatos rendelkezései alapján állnak fenn, különös tekintettel a XX. b) cikk rendelkezéseire.

3. cikk

Harmonizáció

(1) Annak érdekében, hogy az egészségügyi és növény-egészségügyi intézkedések a lehető legszélesebb körben összehangolásra kerüljenek, a tagok egészségügyi és növény-egészségügyi intézkedéseiket nemzetközi szabványokra, iránymutatásokra és ajánlásokra alapozzák, ahol ilyenek léteznek, kivéve ha e Megállapodás másképpen intézkedik, különös tekintettel a (3) bekezdésre.

(2) Az egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedések, amelyek összhangban vannak nemzetközi szabványokkal, iránymutatásokkal vagy ajánlásokkal, szükségesnek tekintendők az emberi, állati vagy növényi élet vagy egészség védelméhez és ezeket összhangban levőnek kell feltételezni e Megállapodás és az 1994. évi GATT vonatkozó rendelkezéseivel.

(3) A tagok bevezethetnek és fenntarthatnak olyan egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedéseket, amelyek az egészségügyi vagy növény-egészségügyi védelem magasabb szintjét eredményezik, mint ami a vonatkozó nemzetközi szabványokon, iránymutatásokon vagy ajánlásokon alapuló intézkedések alapján elérhető volna, ha ez tudományosan igazolható vagy ha ez az egészségügyi vagy növény-egészségügyi védelemnek a tag által az 5. cikk (1)-(8) bekezdésében található vonatkozó rendelkezésekkel összhangban megállapított megfelelő szintjéből következik⁽¹⁾. A fentiek ellenére az összes olyan intézkedés, amely az egészségügyi vagy növény-egészségügyi védelem azon

szintjétől való eltérést eredményez, amely a nemzetközi szabványokon, iránymutatásokon vagy ajánlásokon alapuló intézkedésekkel elérhető lenne, nem ellentétes e Megállapodás semmilyen más rendelkezésével.

(4) A tagok, az erőforrásaik biztosította kereteken belül, teljes részt vállalnak az illetékes nemzetközi szervezetek és alárendelt testületeik munkájában, különös tekintettel a Codex Alimentarius Bizottságra, a Járványos Állatbetegségek Nemzetközi Irodájára, a Nemzetközi Növényvédelmi Egyezmény keretében működő nemzetközi és regionális szervezetekre, hogy ezen szervezeteken belül elősegítsék a szabványok, iránymutatások és ajánlások továbbfejlesztését és időszakos felülvizsgálatát az egészségügyi és növény-egészségügyi intézkedések összes szempontja vonatkozásában.

(5) Az Egészségügyi és Növény-egészségügyi Intézkedések Bizottsága (e Megállapodásban a továbbiakban: bizottság), amelyről a 12. cikk (1)-(4) bekezdései rendelkeznek, eljárást fejleszt ki a nemzetközi harmonizációs folyamat ellenőrzésére és az ezzel kapcsolatos erőfeszítéseket koordinálja az illetékes nemzetközi szervezetekkel.

4. cikk

Egyenértékűség

(1) A tagok egyenértékűnek fogadják el más tagok egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedéseit még akkor is, ha azok különböznek a sajátjaiktól vagy más, ugyanezen termékkel kereskedő, tagok által használt intézkedésektől, ha az exportáló tag objektíven bemutatja az importáló tag számára, hogy intézkedései valóra váltják az importáló tag egészségügyi vagy növény-egészségügyi védelmének megfelelő szintjét. E célból, kérés esetén, vizsgálathoz, teszteléshez vagy más megfelelő eljáráshoz ésszerű hozzáférést kell biztosítani az importáló tag számára.

(2) A tagok, kérés esetén, konzultációt folytatnak meghatározott egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedések egyenértékűségének elismeréséről szóló bilaterális és multilaterális megállapodások elérése céljából.

5. cikk

Kockázatbecslés és az egészségügyi és növény-egészségügyi védelem megfelelő szintjének meghatározása

(1) A tagok biztosítják, hogy egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedéseiket emberi, állati vagy növényi élet vagy egészség kockázatainak a körülményeknek megfelelő becslésére alapozzák, számításba véve az illetékes nemzetközi szervezetek által kifejlesztett kockázatbecslési technikákat.

⁽¹⁾ A 3. cikk (3) bekezdésének céljaira tudományos igazolhatóság akkor áll fenn, ha a rendelkezésre álló tudományos információ ezen Egyezmény vonatkozó rendelkezéseivel összhangban történő vizsgálata vagy értékelése alapján a tag megállapítja, hogy a megfelelő nemzetközi szabványok, iránylevek és ajánlások nem elegendők az állat- vagy növény-egészségügyi védelem általa alkalmazott megfelelő szintjének eléréséhez.

(2) A kockázatbecslés során a tagok figyelembe veszik a rendelkezésre álló tudományos bizonyítékokat; a vonatkozó feldolgozási és termelési módszereket; a vonatkozó vizsgálati, mintavételi és tesztelési módszereket; meghatározott megbetegedések vagy kártevők elterjedését; kártevőktől vagy megbetegedésektől mentes térségek létét; a megfelelő ökológiai és környezeti feltételeket és a vesztegzárat vagy másféle kezelési módokat.

(3) Az egészségügyi vagy növény-egészségügyi életre vagy egészségre gyakorolt kockázat becslése és az ezen kockázattal szemben szükséges egészségügyi vagy növény-egészségügyi védelem megfelelő szintjének eléréséhez alkalmazandó intézkedések meghatározása során a tagok idevágó gazdasági szempontokként a következőket veszik figyelembe: a termelés vagy értékesítés csökkenésében jelentkező potenciális károk, kártevők vagy betegségek bejutása, kialakulása vagy elterjedése kapcsán; az importáló tag területén, az ellenőrzés vagy megsemmisítés során jelentkező költségeket; a kockázat korlátozás alternatív megközelítésének relatív költséghatékonyságát.

(4) Az egészségügyi vagy növény-egészségügyi védelem megfelelő szintjének meghatározása során a tagok figyelembe veszik a kereskedelemre gyakorolt negatív hatások minimalizálásának célját.

(5) Az emberi életre vagy egészségre vagy az állati és növényi életre vagy egészségre gyakorolt kockázatokkal szembeni egészségügyi vagy növény-egészségügyi védelem megfelelő szintjének elve alkalmazása során elérendő összhang céljából minden tag elkerüli az önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetéseket azon szintek között, amelyeket a különböző helyzetekben megfelelőnek ítélt, ha az ilyen megkülönböztetések diszkriminációt vagy a nemzetközi kereskedelem leplezett korlátozását eredményezik. A tagok a 12. cikk (1), (2), és (3) bekezdésével összhangban együttműködnek a bizottság keretében abban, hogy kifejleszék az iránymutatásokat ezen rendelkezés gyakorlati végrehajtásának elősegítése érdekében. Az iránymutatások kifejlesztésében a bizottság figyelembe veszi az összes vonatkozó tényezőt, beleértve az emberi egészséggel szemben jelentkező azon kockázatok kivételes sajátosságait, melyeknek az emberek önkéntesen teszik ki magukat.

(6) A 3. cikk 2. pontját nem érintve, az egészségügyi vagy növény-egészségügyi védelem megfelelő szintje elérése céljából kialakított egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedések kialakítása vagy fenntartása során a tagok biztosítják, hogy az ilyen intézkedések ne eredményezzék a kereskedelem nagyobb mérvű korlátozását, mint ami az egészségügyi vagy növény-egészségügyi védelem megfelelő szintjének biztosításához szükséges, figyelembe véve a műszaki és gazdasági megvalósíthatóságot⁽¹⁾.

(7) Azokban az esetekben, ahol a vonatkozó tudományos bizonyíték nem elégséges, egy tag átmenetileg alkalmazhat

⁽¹⁾ Az 5. cikk (6) bekezdésének céljából egy intézkedés nem minősül a szükséges szintet meghaladó módon kereskedelemszabályozó hatásúnak, kivéve, ha létezik egy másik olyan intézkedés, ami figyelembe véve a műszaki és gazdasági megvalósíthatóságot, ésszerűen rendelkezésre áll, és ami az egészségügyi vagy növény-egészségügyi védelem megfelelő szintjét éri el és lényegesen kevésbé kereskedelemszabályozó hatású.

egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedéseket a rendelkezésre álló vonatkozó információk alapján, beleértve az illetékes nemzetközi szervezetektől, valamint más tagok által alkalmazott egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedésekről kapott információkat. Ilyen körülmények között, a tagok igyekeznek megszerezni azon kiegészítő információkat, amelyek a kockázat objektívebb becsléséhez szükségesek, és ennek megfelelően az egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedéseket ésszerű időn belül felülvizsgálják.

(8) Amikor egy tagnak oka van azt hinni, hogy egy másik tag által bevezetett vagy fenntartott meghatározott egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedés korlátozza, vagy fennáll annak a lehetősége, hogy korlátozza exportját és az intézkedés nem alapszik a vonatkozó nemzetközi szabványokon, iránymutatásokon vagy ajánlásokon vagy ilyen szabványok, iránymutatások vagy ajánlások nem léteznek, az ilyen egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedés indokaira magyarázatot lehet kérni az intézkedést fenntartó tagtól, amelynek ezt meg kell adnia.

6. cikk

Regionális feltételekhez való alkalmazkodás, beleértve a kártevőktől vagy megbetegedésektől mentes és a kártevők vagy megbetegedések elterjedtségének alacsony szintjét felmutató térségeket

(1) A tagok biztosítják azt, hogy egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedéseik igazodnak azon térség egészségügyi vagy növény-egészségügyi jellemzőihez - akár egy ország, egy országrész vagy több ország teljes vagy részbeni területéről van szó -, ahonnan az áru származik, illetve ahová az árut szánják. Valamely régió egészségügyi vagy növény-egészségügyi jellemzőinek vizsgálata során, a tagok, egyebek mellett, figyelembe veszik meghatározott megbetegedések vagy kártevők elterjedtségének szintjét, a megsemmisítést vagy ellenőrzést célzó programok működését és az illetékes nemzetközi szervezetek által kifejlesztett megfelelő ismerveket vagy iránymutatásokat.

(2) A tagok különösen a kártevőktől vagy megbetegedésektől mentes, vagy a kártevők vagy a megbetegedések elterjedtségének alacsony szintjét felmutató térségek elvét ismerik el. Az ilyen térségek meghatározása során olyan tényezőket kell figyelembe venni, mint a földrajzi feltételek, ökoszisztémák, járványtani felügyelet és az egészségügyi vagy növény-egészségügyi ellenőrzések hatékonysága.

(3) Azon exportáló tagok, amelyek azt állítják, hogy területeiken belül egységes térségeik kártevőktől vagy megbetegedésektől mentesek, vagy a kártevők vagy a megbetegedések elterjedtségének szintje alacsony, ezt az ehhez szükséges bizonyítékokkal alá-

támasztják, abból a célból, hogy objektíven kimutatható legyen az importáló tag számára, hogy ezen térségek kártevőktől vagy megbetegedésektől mentes térségek vagy a kártevők vagy megbetegedések elterjedtségének alacsony szintjét felmutató térségek, és valószínűleg azok is maradnak. Ebből a célból, kérés esetén, vizsgálathoz, teszteléshez vagy más megfelelő eljárásokhoz ésszerű hozzáférést kell biztosítani az importáló tag számára.

7. cikk

Átláthatóság

A tagok bejelentik az egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedéseikben bekövetkezett változásokat és információkat annak egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedéseikről a B) melléklet rendelkezéseivel összhangban.

8. cikk

Ellenőrzési, vizsgálati és jóváhagyási eljárások

A tagok az ellenőrzési, vizsgálati és jóváhagyási eljárások során betartják a C) melléklet rendelkezéseit, beleértve az adalékanyagok használatának jóváhagyását vagy élelmiszerek, italok és takarmányok szennyezettségi tőrésztárainak megállapítását célzó nemzeti rendszereket, és más tekintetben is biztosítják, hogy eljárásaik e Megállapodás rendelkezéseivel ne legyenek ellentétesek.

9. cikk

Technikai segítségnyújtás

(1) A tagok egyetértenek abban, hogy elősegítik a technikai segítségnyújtást más, különösen a fejlődő ország tagok részére, akár kétoldalúan, akár az illetékes nemzetközi szervezeteken keresztül. Az ilyen támogatás, egyebek mellett, megvalósulhat a feldolgozási technológiák, a kutatás és infrastruktúra területén, beleértve a nemzeti szabályozó testületek létesítését, és öltheti tanácsadás, hitelek, adományok és segély formáját, beleértve a szakértelmet, a képzés és felszerelés megszerzése céljából nyújtottakat, hogy lehetővé tegyék az ilyen országoknak, hogy alkalmazkodjanak és összhangba kerüljenek azon egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedésekkel, amelyek ahhoz szükségesek, hogy exportpiacaikon az egészségügyi vagy növény-egészségügyi védelem megfelelő szintjét elérjék.

(2) Ahol lényeges beruházások szükségesek ahhoz, hogy az exportáló fejlődő ország tag teljesítse az importáló tag egészségügyi vagy növény-egészségügyi követelményeit, az utóbbi fontolóra veszi olyan technikai támogatás nyújtását, amely lehetővé

teszi a fejlődő ország tagnak, hogy fenntartsa és kiterjessze az érintett termék piacrajutási lehetőségeit.

10. cikk

Különleges és eltérő elbánás

(1) Az egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedések kialakításában és alkalmazásában a tagok figyelembe veszik a fejlődő ország tagok különleges szükségleteit, különösen a legkevésbé fejlett ország tagok tekintetében.

(2) Ahol az egészségügyi vagy növény-egészségügyi védelem megfelelő szintje lehetőséget ad az új egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedések szakaszos bevezetésére, az ezeknek való megfelelésre hosszabb időkeretet kell megszabni a fejlődő ország tagokat érdeklő termékek esetén, hogy azok export lehetőségeiket fenn tudják tartani.

(3) Azzal a szándékkal, hogy biztosítva legyen, hogy a fejlődő ország tagok eleget tudjanak tenni jelen Megállapodás rendelkezéseinek, a bizottság számára lehetővé válik, hogy kérés esetén, ezen országok számára e Megállapodás kötelezettségei alól meghatározott, időben korlátozott, részleges vagy teljes mentesítést adjon, figyelembe véve azok pénzügyi, kereskedelmi és fejlesztési szükségleteit.

(4) A tagok ösztönzik és elősegítik a fejlődő ország tagok aktív részvételét az illetékes nemzetközi szervezetekben.

11. cikk

Konzultáció és vitarendezés

(1) Az e Megállapodás hatálya alá tartozó konzultációkra és vitarendezésekre az 1994. évi GATT-nak a Vitarendezési Egyetértéssel kiegészített és értelmezett XXII. és XXIII. cikke rendelkezéseit kell alkalmazni, kivéve, ha e Megállapodás erre vonatkozóan kifejezetten másképpen rendelkezik.

(2) E Megállapodás hatálya alá tartozó, tudományos és műszaki kérdésekről szóló vitában egy vizsgálócsoport tanácsért folyomodik a vizsgálócsoport által kiválasztott szakértőkhöz a vitázó felekkel történő konzultáció során. Ebből a célból a vizsgálócsoport, amikor megfelelőnek tartja, tanácsadó jellegű technikai szakértői csoportot hozhat létre, vagy a vitában érintett bármelyik fél kérésére vagy saját kezdeményezésére konzultálhat az illetékes nemzetközi szervezetekkel.

(3) Ezen Megállapodásban semmi sem korlátozhatja a tagok más nemzetközi Megállapodásokban foglalt jogait, beleértve azt, hogy más nemzetközi szervezetek keretében vagy bármely nemzetközi megállapodás részeként működő jószolgálati tevékenységet vagy vitarendezési eljárást igénybe vegyenek.

12. cikk

Működtetés

(1) Az Egészségügyi és Növény-egészségügyi Bizottság ezennel megalakul abból a célból, hogy a konzultációk rendszeres fórumul szolgáljon. A bizottság e Megállapodás rendelkezéseinek végrehajtásához és annak, különösen a harmonizáció vonatkozásában fennálló céljainak elősegítéséhez szükséges feladatokat látja el. A bizottság konszenzussal hozza döntéseit.

(2) A bizottság bátorítja és ösztönzi a tagok közötti ad hoc jellegű konzultációkat vagy tárgyalásokat meghatározott egészségügyi vagy növény-egészségügyi témákban. A bizottság bátorítja a nemzetközi szabványok, iránymutatások és ajánlások minden tag által történő alkalmazását, és ebben a vonatkozásban támogatást nyújt az élelmiszer-adalékanyagok használatának jóváhagyását, vagy az élelmiszerekben, italokban, takarmányokban előforduló szennyező anyagok tűréshatárainak megállapítását célzó nemzetközi és nemzeti szintű rendszerek és megközelítések közötti integráció és koordináció céljából történő technikai konzultációk és tanulmányok megrendezéséhez, illetve elkészítéséhez.

(3) A bizottság szoros kapcsolatot tart fenn az illetékes nemzetközi szervezetekkel az egészségügyi és növény-egészségügyi védelem területén, különösen a Codex Alimentarius Bizottsággal, a Járványos Állatbetegségek Nemzetközi Irodájával és a Nemzetközi Növényvédelmi Egyezmény Titkárságával abból a célból, hogy biztosítva legyenek a rendelkezésre álló legjobb tudományos és technikai tanácsok e Megállapodás működtetéséhez, valamint elkerülhetővé váljon az erőfeszítések fölösleges párhuzamossága.

(4) A bizottság kifejlesztett egy eljárást a nemzetközi harmonizáció folyamatának és a nemzetközi szabványok, iránymutatások és ajánlások alkalmazásának figyelemmel kísérése céljából. Ebből a célból a bizottság, az illetékes nemzetközi szervezetekkel együtt, létrehoz egy, a nemzetközi szabványokat, iránymutatásokat vagy ajánlásokat tartalmazó listát, amely azon egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedésekre vonatkozik, amelyekről a bizottság megállapítja, hogy nagymértékben befolyásolják a kereskedelmet. A lista tartalmazza azon nemzetközi szabványok, iránymutatások vagy ajánlások tagok által történő megjelölését, melyeket azok az import feltételül szabnak, vagy melyek alapján az ezen szabványoknak megfelelő importtermékek bejuthatnak piacra. Azon esetekben, amikor egy tag nem nemzetközi szabványt, iránymutatást vagy ajánlást alkalmaz mint importfeltételt, ezen tag tájékoztatást ad ennek okáról és különösen arról, hogy vajon úgy ítéli-e meg, hogy a szabvány nem elég szigorú ahhoz, hogy az egészségügyi és növény-egészségügyi védelem megfelelő szintjét biztosítsa. Ha egy tag módosítja álláspontját az után, hogy jelezte, hogy az import feltételül szabványokat, iránymutatásokat vagy ajánlásokat alkalmaz, ezen változásról magyarázatot ad, és tájékoztatja mind a Titkárságot, mind az illetékes nemzetközi

szervezeteket, kivéve, ha ilyen bejelentést és magyarázatot a B) mellékletben foglalt eljárásokkal összefüggésben ad.

(5) A fölösleges párhuzamosságok elkerülése érdekében a bizottság megfelelő módon dönthet arról, hogy felhasználja az illetékes nemzetközi szervezetekben alkalmazott eljárásokból, különösen a bejelentésekből származó információt.

(6) A bizottság valamely tag kezdeményezésére megfelelő csatornán keresztül felkérheti az illetékes nemzetközi szervezeteket vagy azok alárendelt testületeit, hogy valamely konkrét szabványra, iránymutatásra vagy ajánlásra, beleértve a 4. pontban szereplőt, a nem alkalmazás kérdésében adandó magyarázatok alapjára vonatkozó meghatározott ügyeket megvizsgálják.

(7) A bizottság a WTO-egyezmény hatálybalépése után három évvel, valamint amikor erre igény mutatkozik az után, felülvizsgálja e Megállapodás működését és végrehajtását. Ahol az helyénvaló, a bizottság javaslatokat juttathat el az Árukereskedelmi Tanácshoz abból a célból, hogy egyebek mellett ezen Megállapodás végrehajtása során nyert tapasztalatokra tekintettel e Megállapodás szövege módosításra kerüljön.

13. cikk

Végrehajtás

A tagok e Megállapodás keretein belül teljes mértékben felelősek az abban foglalt összes kötelezettség betartásáért. A tagok határozott intézkedéseket és mechanizmusokat alkalmaznak és alkotnak annak érdekében, hogy támogassák e Megállapodás rendelkezéseinek betartását a központi kormányzerveken kívüli szervezetek esetében is. A tagok lehetőségeik függvényében olyan ésszerű intézkedéseket hoznak, melyek biztosítják, hogy a területükön működő nem állami szervezetek, valamint azon regionális szervezetek, melyeknek a területükön működő illetékes szervezetek a tagjai, eleget tegyenek e Megállapodás vonatkozó rendelkezéseinek. Továbbá a tagok nem hozhatnak olyan intézkedéseket, melyek közvetlenül vagy közvetve azzal a hatással járnak, hogy olyan elvárásokat támasztanak ilyen regionális vagy nem állami szervezetekkel vagy önkormányzati szervekkel szemben, illetve azokat arra ösztönzik, hogy e Megállapodás rendelkezéseivel össze nem egyeztethető módon cselekedjenek. A tagok biztosítják, hogy csak akkor támaszkodnak a nem állami szervezetek szolgáltatásaira az egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedések végrehajtásánál, ha ezen szervezetek eleget tesznek e Megállapodás rendelkezéseinek.

14. cikk

Záró rendelkezések

A legkevésbé fejlett ország tagok a WTO hatálybalépését követő öt évig halaszthatják e Megállapodás rendelkezéseinek alkalmazását az importjukat vagy az import termékeiket érintő

egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedések vonatkozásában. Más fejlődő ország tagok a WTO-egyezmény hatálybalépését követő két évre halaszthatják el az 5. cikk 8. pontja és a 7. cikk kivételével ezen Megállapodás rendelkezéseinek

alkalmazását az importot vagy az importtermékeket érintő meglévő egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedések vonatkozásában, ha a végrehajtás szakértelem, szakmai infrastruktúra vagy erőforrások hiánya miatt nem lehetséges.

A. MELLÉKLET

MEGHATÁROZÁSOK ⁽¹⁾

1. *Egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedés*: bármely olyan intézkedés, melyet arra alkalmaznak, hogy
  - a) megvédje az állati vagy növényi életet vagy egészséget a tag területén belül azoktól a kockázatoktól, melyek kártevők, megbetegedések, betegséget hordozó vagy kiváltó organizmusok megjelenésével, kialakulásával, illetve elterjedésével kapcsolatban jelentkeznek;
  - b) megvédje az emberi vagy állati életet vagy egészséget a tag területén belül azoktól a kockázatoktól, amelyek adalékanyagok, szennyező anyagok, mérgeanyagok, betegséget kiváltó organizmusok élelmiszerben, italban, illetve takarmányban való jelenlétéből adódhatnak;
  - c) megvédje az emberi életet vagy egészséget a tag területén belül azoktól a kockázatoktól, melyek állatok, növények vagy a belőlük készült termékek által hordozott betegségekből vagy kártevők megjelenéséből, kialakulásából vagy elterjedéséből adódhatnak; vagy
  - d) megelőzze vagy korlátozza a tag területén belül a kártevők megjelenéséből, kialakulásából vagy elterjedéséből adódó egyéb károkat.

Az egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedések magukban foglalják az összes vonatkozó törvényt, rendeletet, rendelkezést, követelményt és eljárást, beleértve, egyebek mellett, a végtermékekkel szemben támasztott követelményeket; a feldolgozási és termelési módszereket; a tesztelési, a vizsgálati, a tanúsítási és jóváhagyási eljárásokat; a vesztgárral kapcsolatos elbánást, beleértve az állatok vagy növények szállításával vagy szállításuk közbeni életben maradásukhoz szükséges anyagokkal összefüggő vonatkozó követelményeket; a vonatkozó statisztikai módszerekre, mintavételi eljárásokra, kockázatbecslési módszerekre vonatkozó eljárásokat; és a közvetlenül az élelmiszer biztonságával összefüggő csomagolási és címkézési követelményeket.

2. *Harmonizáció*: közös egészségügyi és növény-egészségügyi intézkedések megállapítása, elismerése és alkalmazása különböző tagok által.
3. Nemzetközi szabványok, iránymutatások és ajánlások:
  - a) az élelmiszer biztonsága vonatkozásában a Codex Alimentarius Bizottság által, élelmiszer-adalékanyagokkal, állatgyógyászati gyógyszerek és rovarirtószerek maradványaival, szennyező anyagokkal, analitikai és mintavételi módszerekkel és a higiéniai gyakorlatra megállapított szabályzatokkal és iránymutatásokkal kapcsolatban megállapított szabványok, útmutatók és ajánlások;
  - b) az állategészség és állatkórok vonatkozásában a Járványos Állatbetegségek Nemzetközi Irodája égisze alatt kialakított szabványok, útmutatók és ajánlások;
  - c) a növényegészség vonatkozásában a Nemzetközi Növényvédelmi Egyezmény Titkárságának égisze alatt, a Nemzetközi Növényvédelmi Egyezmény keretén belül működő regionális szervezetek közreműködésével, kialakított nemzetközi szabványok, útmutatók és ajánlások; valamint

⁽¹⁾ Ezen meghatározások céljaira az állat fogalmába beletartoznak a halak és a vadon élő állatok, a növény fogalmába beletartoznak az erdők és a vadon élő növények, a kártevő fogalmába beletartoznak a gyomok, a szennyező anyagok fogalmába beletartoznak a rovarirtószerek, az állatgyógyászati gyógyszerek maradványai és egyéb idegen anyagok is.

- d) azon kérdések vonatkozásában, amelyek nem tartoznak a fent említett szervezetek hatálya alá, azon vonatkozó szabványok, útmutatók és ajánlások, melyeket egyéb illetékes, minden tag számára nyitott, és a bizottság által megjelölt nemzetközi szervezetek léptettek életbe.
4. *Kockázatbecslés*: kártevők vagy betegségek megjelenése, kialakulása vagy elterjedése valószínűségének felmérése valamely importőr tag területén belül, az alkalmazható egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedéseknek megfelelően, valamint a kapcsolódó potenciális biológiai és gazdasági következmények felmérése; vagy az élelmiszer adalékanyagok, szennyező anyagok, mérgeanyagok vagy betegséget kiváltó organizmusok élelmiszerekben, italokban és takarmányokban való jelenlétéből származó, az emberi vagy állati egészségre kedvezőtlen hatások lehetőségének felmérése.
5. *Az egészségügyi vagy növény-egészségügyi védelem megfelelő szintje*: a védelem azon szintje, melyet az egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedést hozó tag megfelelőnek tart ahhoz, hogy az a területén belül megvédje az emberi, állati vagy növényi életet vagy egészséget.

MEGJEGYZÉS: Számos tag erre az elvre másképpen, mint „kockázat elfogadható szintjére” hivatkozik.

6. *Kártevőktől vagy megbetegedésektől mentes térség*: olyan térség, akár egy ország egész területéről, területének egy részéről vagy több ország teljes vagy részbeni területéről van szó, melyet az illetékes hatóságok úgy határoznak meg, hogy ott egy meghatározott kártevő vagy betegség nem fordul elő.

MEGJEGYZÉS: Kártevőktől vagy megbetegedésektől mentes terület körbevehet olyan területet, körül lehet véve olyan területtel, illetve szomszédos lehet olyan területtel – akár egy ország egy részén belül, akár egy olyan földrajzi területen, mely több ország teljes vagy részbeni területéből áll –, mely területen meghatározott kártevők vagy megbetegedések előfordulása tudott, de amely olyan regionális ellenőrző intézkedések alatt áll, mint amilyen például védő-, felügyelet alatt álló és ütközőzónák létrehozása, melyek elszigetelik, illetve megsemmisítik a kérdéses kártevőt vagy betegséget.

7. *A kártevők és megbetegedések elterjedtségének alacsony szintjét felmutató térség*: olyan térség, akár egy ország egész területéről, területének egy részéről vagy több ország teljes vagy részbeni területéről van szó, amelyet az illetékes hatóságok úgy határoznak meg, hogy ott egy meghatározott kártevő, illetve betegség alacsony szinten fordul elő és amely területen hatékony felügyeleti, ellenőrző és megsemmisítési intézkedések vannak érvényben.
-

B. MELLÉKLET

AZ EGÉSZSÉGÜGYI ÉS NÖVÉNY-EGÉSZSÉGÜGYI ELŐÍRÁSOK ÁTLÁTHATÓSÁGA

Az előírások közzététele

1. A tagok biztosítják, hogy minden egészségügyi és növény-egészségügyi előírás ⁽¹⁾, melyet elfogadtak, azonnal közzétételre kerüljön oly módon, hogy azokat az érdekelt tagok megismerhessék.
2. Sürgős körülményektől eltekintve, a tagok ésszerű időt biztosítanak az egészségügyi vagy növény-egészségügyi előírások közzététele és azok hatálybalépése között abból a célból, hogy időt adjanak az exportőr tagok, különösen a legkevésbé fejlett ország tagok termelőinek, hogy termékeiket és termelési módszereiket az importőr tag követelményeire igazítsák.

Tájékoztatósi pontok

3. Minden egyes tag működtet egy olyan tájékoztatósi pontot, amely azért felelős, hogy megválaszolja az érdeklődő tagok valamennyi ésszerű kérdését, valamint átadja az alábbiakra vonatkozó dokumentumokat:
  - a) a tag területén elfogadott vagy javasolt bármely egészségügyi vagy növény-egészségügyi előírás;
  - b) a tag területén működő bármely ellenőrző és vizsgálati eljárás, termeléssel és vesztegzárral kapcsolatos elbáns, rovarirtószer-tűrészhatár és az élelmiszer-adalékanyagok jóváhagyására vonatkozó eljárások;
  - c) kockázatbecslési eljárások, figyelembe vett tényezők, valamint az egészségügyi vagy növény-egészségügyi védelem megfelelő szintjének meghatározása;
  - d) a tag vagy a területén működő illetékes szervezetek tagsága és részvétele nemzetközi és regionális egészségügyi és növény-egészségügyi szervezetekben és rendszerekben, valamint e Megállapodás keretén belül működő bilaterális és multilaterális megállapodásokban és egyezményekben; ezen megállapodások és egyezmények szövege.
4. A tagok kötelesek biztosítani, hogy abban az esetben, ha érdekelt tagok dokumentumok másolatát kérik, ezen dokumentumokat, eltekintve a szállítási költségektől, a belföldieknek felszámolt áron (ha van ilyen) ⁽²⁾ adják át.

Bejelentési eljárások

5. Ha egy nemzetközi szabvány, iránymutatás vagy ajánlás nem létezik, vagy egy javasolt egészségügyi vagy növény-egészségügyi előírás tartalma lényegét tekintve nem egyezik meg egy nemzetközi szabvánnyal, iránymutatással vagy ajánlással, és ha ezen előírás jelentős hatást gyakorolhat más tagok kereskedelmére, akkor a tagok:
  - a) korai szakaszban közzétesznek egy értesítést oly módon, hogy az érdekelt tagok megismerkedhessenek egy adott előírás bevezetését szolgáló javaslattal;
  - b) a Titkárságon keresztül értesítik a többi tagot az előírás által érintett termékekről és röviden megjelölik a javasolt előírás célját és indokát. Az ilyen bejelentéseknek korai szakaszban kell megtörténniük, hogy lehetőség nyíljon módosítások megtételére és megjegyzések figyelembevételére;
  - c) kérés esetén ellátják a többi tagot a javasolt előírás példányaival, és amennyiben lehetséges, megjelölik azokat a részleteket, amelyek lényegileg térnek el nemzetközi szabványoktól, iránymutatásoktól vagy ajánlásoktól;
  - d) megkülönböztetés nélkül ésszerű időt biztosítanak a többi tagnak, hogy írásban megjegyzéseket tehessenek, kérés esetén megvitathassák ezen megjegyzéseket és figyelembe vehessék e megjegyzéseket és az eszmecsereik eredményeit.
6. Azonban, ha egy tag számára sürgős egészségvédelmi problémák merülnek fel, vagy felmerülésük fenyeget, akkor a tag szükség szerint, figyelmen kívül hagyhat ezen melléklet 5. pontjában felsorolt lépéseket, feltéve, ha ezen tag
  - a) haladéktalanul értesíti a többi tagot a Titkárságon keresztül az adott előírásról és az általa érintett termékekről, és röviden megjelöli az előírás célját és indokát, beleértve a sürgős probléma(k) természetét is;
  - b) kérés esetén a többi tag rendelkezésére bocsátja az előírás példányaikat;
  - c) lehetőséget ad a többi tagnak, hogy írásban megjegyzéseket tegyenek, kérés esetén megvitattja ezen megjegyzéseket, és figyelembe veszi e megjegyzéseket és az eszmecsereik eredményeit.

⁽¹⁾ Egészségügyi és növény-egészségügyi intézkedések, mint például törvények, rendeletek vagy utasítások, melyeket általános körben alkalmaznak.

⁽²⁾ Ha ezen Egyezmény belföldire utal, azt egy különálló vámterülettel rendelkező WTO tag esetében úgy kell értelmezni, hogy olyan természetes vagy jogi személyeket jelöl, akik állandó lakó-, illetve telephellyel vagy valóságos és tényleges ipari vagy kereskedelmi egységgel rendelkeznek az adott vámterületen belül.

7. A Titkárságnak küldött bejelentések nyelve az angol, a francia vagy a spanyol.
8. A fejlett ország tagok más tag kérésére a dokumentumok példányait vagy terjedelmes dokumentumok esetén, a specifikus bejelentési kötelezettség alá eső dokumentumok összefoglalóit angolul, franciául vagy spanyolul azok rendelkezésére bocsátják.
9. A Titkárság haladéktalanul körözteti a bejelentés példányait az összes tag, valamint az érdekelt nemzetközi szervezetek részére, és felhívja a fejlődő ország tagok figyelmét bármely olyan bejelentésre, mely olyan termékekre vonatkozik, melyhez különleges érdekeik fűződnek.
10. A tagok ezen melléklet 5., 6., 7. és 8. pontja szerinti bejelentési eljárásokra vonatkozó rendelkezések nemzeti szinten történő végrehajtása felelőseként egyetlen központi kormányzati hatóságot jelölnek ki.

Általános fenntartások

11. Ezen Megállapodásban semmi sem értelmezhető úgy, hogy
    - a) a tervezetek részleteit, illetve példányait meg kellene adni, vagy a szöveget tagok nyelvétől különböző nyelven kellene megjelentetni, kivéve az ezen melléklet 8. pontjában foglaltakat; vagy
    - b) a tagok bizalmas információkat tárjanak fel, ami megakadályozná az egészségügyi vagy növény-egészségügyi jogszabályok végrehajtását, vagy amelyek sértenék egyes vállalkozások jogos kereskedelmi érdekeit.
-

C. MELLÉKLET

ELLENŐRZÉSI, VIZSGÁLATI ÉS JÓVÁHAGYÁSI ELJÁRÁSOK ⁽¹⁾

1. A tagok bármely eljárás vonatkozásában biztosítják, hogy ellenőrzik és biztosítják az egészségügyi vagy növény-egészségügyi előírások teljesítését, valamint
  - a) ezen eljárásokat indokolatlan késés nélkül és az importtermékek vonatkozásában a hasonló hazai termékek esetében érvényesítettéknél nem kedvezőtlenebb módon folytatják le, és fejezik be;
  - b) kérés esetén minden eljárás egységes átfutási időtartamát nyilvánosságra hozzák, vagy az átfutás várható időtartamát közlik a kérelmezővel; ha kérelmet kapnak, az illetékes hatóság haladéktalanul megvizsgálja a dokumentáció teljességét és a kérelmezőt minden hiányosságról pontosan és teljeskörűen informálja; az illetékes hatóság, amilyen hamar csak lehetséges, pontosan és teljeskörűen elküldi a kérelmezőnek az eljárás eredményét úgy, hogy az, ha szükséges, kijavító intézkedéseket tehessen; még ha a kérelem hiányos is, a kérelmező kérése esetén az illetékes hatóság ameddig lehetséges, folytatja az eljárást; és kérés esetén a kérelmezőt tájékoztatja az eljárás állásáról, az esetleges késedelmek magyarázatával együtt;
  - c) szükséges szintre korlátozzák a tájékoztatási követelményeket a megfelelő ellenőrzési, vizsgálati és jóváhagyási eljárásokhoz, beleértve az adalékanyagok használatának jóváhagyásához vagy az élelmiszerekben, italokban vagy takarmányokban található szennyező anyagokra vonatkozó tőrésztárak megállapításához;
  - d) az importtermékekre vonatkozó azon információk bizalmas kezelése, melyek az ellenőrzéssel, vizsgálattal és jóváhagyással kapcsolatban felmerülnek, a hazai termékek esetében érvényesítettéknél nem kedvezőtlenebb módon, és úgy érvényesül, hogy megvalósuljon a jogos kereskedelmi érdekek védelme;
  - e) bármely, egy adott termék egy példányára vonatkozó ellenőrzési, vizsgálati és jóváhagyási követelmény az ésszerű és szükséges szintre korlátozódik;
  - f) bármely díj, melyet importtermékekre vonatkozó eljárás esetén vetnek ki, a hasonló hazai termékekre vagy bármely más tagtól származó hasonló termékekre kivetetthez képest méltányos legyen, és nem haladja meg a szolgáltatás tényleges költségét;
  - g) azonos feltételeket alkalmaznak mind az import, mind a hazai termékek mintavételi eljárásaihoz használt berendezések elhelyezésénél annak érdekében, hogy a minimumra csökkenjen a kérelmezők, importőrök, exportőrök vagy megbízottjaik számára jelentkező kényelmetlenség;
  - h) ha egy termék jellemzőit megváltoztatják, annak az alkalmazandó előírások fényében történt ellenőrzése és vizsgálata után, az így átalakított termékre vonatkozó eljárást arra a szintre korlátozzák, mely szükséges ahhoz, hogy meghatározzák, hogy elegendő bizonyosság áll-e fenn arra nézve, hogy a termék még megfelel a vonatkozó előírásoknak; valamint, hogy
  - i) működtetnek egy olyan eljárást, melynek keretében az ilyen eljárások lefolytatásával kapcsolatban felmerülő panaszokat felülvizsgálják és a panasz beigazolódása esetén az intézkedéseket kiigazítják.

Ha egy importőr tag az élelmiszer-adalékanyagok jóváhagyására vagy az élelmiszerben, italokban és takarmányokban fellelhető szennyező anyagok tőrésztárainak megállapítására vonatkozó olyan rendszert működtet, amely megakadályozza vagy korlátozza az ilyen termékeknek, jóváhagyás hiánya esetén, hazai piacra való bejutását, akkor az importőr tag köteles mérlegelni a vonatkozó nemzetközi szabványoknak a piacrajutás feltételeként történő használatát mindaddig, amíg végleges döntés nem születik.
2. Ahol egy egészségügyi vagy növény-egészségügyi intézkedés nem a termelés szintjén jelöl ki ellenőrzést, az a tag, amelynek területén a termelés folyik, az ilyen ellenőrzésekhez, valamint az ellenőrző hatóságok munkájának megkönnyítéséhez a szükséges segítséget megadja.
3. E Megállapodásban semmi sem értelmezhető oly módon, hogy az megakadályozza a tagokat abban, hogy saját területükön ésszerű vizsgálatokat folytassanak.

⁽¹⁾ Az ellenőrzési, vizsgálati és jóváhagyási eljárások egyebek mellett magukban foglalják a mintavételi, tesztelési és tanúsítási eljárásokat.